

Enver Hoxha: Kritik av Mao Tsetungs tänkande

Följande är ett utdrag ur Enver Hoxha, *Imperialismen och revolutionen*, utgiven av svensk-albanska föreningen, 1979.

”Mao Tsetungs tänkande” — En anti-marxistisk teori*

Den nuvarande situationen i Kinas Kommunistiska Parti, dess vacklan och många svängningar hit och dit, dess opportunistiska ståndpunkter och upprepade förändringar i strategin samt den kinesiska ledningens politik som är och har varit att göra Kina till en stormakt, reser helt naturligt frågan om den roll och plats som Mao Tsetung och hans idéer, det s k Mao Tsetungs tänkande, intar i den kinesiska revolutionen.

”Mao Tsetungs tänkande” är en ”teori” som helt saknar marxismen-leninismens karaktärsdrag. Alla de kinesiska ledarna, både de som hade makten tidigare och de som har makten idag, har alltid gjort ett stort nummer av ”Mao Tsetungs tänkande”, när det gäller såväl organisationsformer och verksamhetsmetoder som strategiska och taktiska mål, alla i avsikt att sätta sina kontrarevolutionära planer i verket.

Allt eftersom vi, de albanska kommunisterna, har sett de kinesiska ledarnas tvetydiga verksamhet, de vacklande och motsägelsefulla ståndpunkterna, avsaknaden av principer och den kinesiska inrikes- och utrikespolitikens pragmatism, dess avvikelser från marxismen-leninismen och användandet av vänsterfraser för att dölja detta, har vi bildat vår uppfattning och övertygelse om den fara som ”Mao Tsetungs tänkande” utgör. När vårt parti bildades, under det nationella befrielsekriget, men även efter befrielsen, hade vårt folk endast liten kännedom om Kina. Men som alla revolutionärer i världen var också vi övertygade om att Kina var progressivt: ”Kina är en vidsträckt kontinent, Kina befinner sig i kamp, revolutionen mot den utländska imperialismen och mot koncessionerna sjuder i Kina”, etc. Vi visste rent allmänt en del om Sun Yat-sens verksamhet, hans förbindelser och vänskap med Sovjetunionen och Lenin; vi kände också till en del om Koumintang, om det kinesiska folkets krig mot japanerna, att Kinas Kommunistiska Parti existerade, och att det ansågs vara ett stort parti med en marxist-leninist, Mao Tsetung, i ledningen. Mer visste vi inte.

Vårt parti fick närmare kontakt med kineserna först efter 1956. Kontakterna utvecklades stadigt, beroende på den kamp som vårt parti förde mot den chrusjtjovitiska moderna revisionismen. Vid den tidpunkten blev våra kontakter med Kinas Kommunistiska Parti, eller snarare med dess ledande kader, mer regelbundna och täta, speciellt efter det att även Kinas Kommunistiska Parti gick ut i öppen konflikt med Chrusjtjov-revisionisterna. Men vi måste medge att även om våra möten med de kinesiska ledarna präglades av en vänskaplig anda, så förblev Kina, Mao Tsetung och Kinas Kommunistiska Parti på något sätt en stor gåta för oss.

Men varför var Kina, Kinas Kommunistiska Parti och Mao Tsetung en gåta? De var en gåta, därför att både deras officiella och de kinesiska ledarnas personliga inställning till en rad viktiga politiska, ideologiska, militära och organisatoriska frågor ofta var vacklande, ibland åt höger och ibland åt vänster. Ibland var de bestämda och ibland obestämda, och det fanns även

* OBS! Några Mao Tsetung-citat nedanstämmer ej överens med motsvarande skrivningar i den svenska översättningen av Maos *Valda Verk* 1 - 4. Detta beror på att kineserna har givit ut flera upplagor av dessa *Valda Verk*, bland annat en fransk upplaga på 1950-talet som den albanska översättningen kommer från, och senare en upplaga på bland annat engelska och franska på 1960-talet som den svenska utgåvan bygger på. Mellan 50-tals- och 60-talsutgåvorna har kineserna genomfört flera icke obetydliga revideringar. (Översättarnas anmärkning.)

tidpunkter då de intog korrekta ståndpunkter, men speciellt slogs man av deras opportunistiska ståndpunkter. Så länge som Mao levde var den kinesiska politiken i allmänhet vacklande, en politik som ändrade sig efter omständigheterna och saknade en marxist-leninistisk ryggrad. Man kunde i viktiga politiska frågor ändra ståndpunkt från den ena dagen till den andra. Det fanns ingen konsekvent röd tråd i den kinesiska politiken.

Naturligtvis drogs vår uppmärksamhet till alla dessa ståndpunkter och vi accepterade dem inte, men på grundval av den kunskap vi hade om Mao Tsetungs verksamhet höll vi ändå fast vid den allmänna uppfattningen att han var marxist-leninist. Många av Mao Tsetungs teser, såsom den att behandla motsättningarna mellan proletariatet och bourgeoisin som icke-antagonistiska motsättningar, tesen om att det existerar antagonistiska klasser under socialismens hela period, tesen om att ”inringa städerna från landsbygden”, vilken sätter bönderna främst i revolutionen etc, reserverade vi oss mot. Vi hade våra egna marxist-leninistiska ståndpunkter, som vi, närhelst vi kunde, uttryckte till de kinesiska ledarna. Samtidigt betraktade vi vissa andra av Mao Tsetungs och Kinas Kommunistiska Partis politiska uppfattningar och ståndpunkter, vilka inte stod i överensstämmelse med vårt partis marxist-leninistiska uppfattningar och ståndpunkter, som en stormakts tillfälliga taktik, betingade av speciella situationer. Men allteftersom tiden gick, stod det alltmer klart att de ståndpunkter som Kinas Kommunistiska Parti intog inte bara hänförde sig till taktiken.

Genom att analysera fakta kom vårt parti fram till vissa allmänna och speciella slutsatser, som gjorde oss vaksamma. Att vårt parti undvek polemik med Kinas Kommunistiska Parti och de kinesiska ledarna berodde inte på att vi fruktade polemiken, utan på de fakta vi hade om Mao Tsetungs och det kinesiska partiets felaktiga och anti-marxistiska väg var ofullständiga och ännu inte tillät oss att dra en definitiv slutsats. Å andra sidan motsatte sig Kinas Kommunistiska Parti under en tid USA-imperialismen och reaktionen. Det tog också ställning mot den sovjetiska Chrusjtjov-revisionismen, fast det nu står klart att dess kamp mot den sovjetiska revisionismen inte bestämdes utifrån ett korrekt, principiellt marxist-leninistiskt ställningstagande.

Dessutom hade vi inte fullständiga fakta om Kinas inre politiska, ekonomiska, kulturella och sociala liv. All insyn i det kinesiska partiets och den kinesiska statens organisation har alltid förvägrats oss. Kinas Kommunistiska Parti gav oss aldrig någon möjlighet att studera det kinesiska partiets och den kinesiska statens organisationsformer. Vi albanska kommunister kände bara till de allmänna konturerna för statens organisation i Kina, men det var också allt. Vi gavs inga möjligheter att bekanta oss med det kinesiska partiets erfarenheter, att se hur det arbetade, hur det var organiserat, eller i vilka riktningar som arbetet utvecklade sig inom de olika sektorerna, och vad dessa riktningar innebar konkret.

De kinesiska ledarna har agerat med list. Det är många dokument som inte blivit publicerade, vilka är nödvändiga för att man ska kunna lära känna verksamheten i deras parti och stat. De var, och de är, fortfarande väldigt försiktiga med att publicera sina dokument, och även de få publicerade dokument som finns tillgängliga är fragmentariska. De fyra banden av Maos *Valda Verk*, vilka kan betraktas som officiella, omfattar endast material som skrivits före 1949 men dessutom är de så omsorgsfullt arrangerade att de inte ger en exakt bild av situationerna som de verkligen har utvecklats i Kina.

Den politiska och teoretiska presentationen av olika problem i den kinesiska pressen — för att inte tala om litteraturen där det rådde en verklig oreda — var bara av propagandakarakter. Artiklarna var fulla av typiskt kinesiska, stereotypa formler uttryckta aritmetiskt, såsom ”de tre goda och de fem onda”, ”de fyra gamla och de fyra nya”, ”de två reflexionerna och de fem självbehärskningarna”, ”de tre sanningarna och de sju lögnerna” etc. Vi fann det svårt att komma underfund med den ”teoretiska” betydelsen hos dessa aritmetiska formler, eftersom vi

är vana att tänka, agera och skriva i enlighet med traditionell marxist-leninistisk teori och kultur.

De kinesiska ledarna har aldrig bjudit in någon delegation från vårt parti som kunnat studera deras erfarenheter. När någon delegation på vårt partis begäran åkt dit, har kineserna ägnat sig åt propaganda och tagit dem än hit och än dit på besök till kommuner och fabriker, snarare än att förklara för dem och delge dem erfarenheter från partiets arbete. Och mot vem intog de denna underliga hållning? Mot oss albaner, deras vänner, som försvarat dem i de svåraste situationer. Alla dessa handlingar var obegripliga för oss, men antydde samtidigt att Kinas Kommunistiska Parti inte ville ge oss en klar bild av sin situation.

Men det som mest drog till sig vårt partis uppmärksamhet var kulturrevolutionen, som ställde oss inför några viktiga frågetecken. Under kulturrevolutionen, som igångsattes av Mao Tsetung, framträdde i Kinas Kommunistiska Partis och den kinesiska statens verksamhet märkliga politiska, ideologiska och organisatoriska idéer och handlingar, som inte var baserade på Marx', Engels', Lenins och Stalins läror. Vid bedömningen av deras tidigare tvetydiga handlingar, såväl som de som kunde observeras under kulturrevolutionen, och speciellt de händelser som följde denna revolution fram till idag, den ena efter den andra gruppens nedgång och fall i ledningen, idag Lin Piaos grupp, imorgon Teng-Hsiao-pings grupp, en viss Hua Kuo-feng etc, var och en med sin plattform i motsättning till de andra, allt detta drev vårt parti att söka sig djupare ner i Mao Tsetungs och Kinas Kommunistiska Partis idéer och handlingar, för att få en grundligare kunskap om "Mao Tsetungs tänkande". När vi såg att denna kulturrevolution inte leddes av partiet utan var ett kaotiskt utbrott som framkallats av en uppmaning från Mao Tsetung, berövades denna rörelse i våra ögon sin revolutionära karaktär. Det var Maos auktoritet i Kina som fick miljontals oorganiserade ungdomar, studenter och skolelever att resa sig och tåga mot Peking, mot parti- och statsorganen, som de raserade. Det sades att dessa unga människor representerade den "proletära ideologin" i Kina vid den tiden, och att det var de som skulle visa partiet och proletariatet den "sanna" vägen!

En sådan revolution, som hade en uttalad politisk karaktär, kallades en kulturrevolution. Enligt vårt partis uppfattning var detta namn inte adekvat, eftersom den rörelse som brutit ut i Kina faktiskt var en politisk rörelse, inte en kulturell. Men det viktigaste var det faktum att varken partiet eller proletariatet stod i ledningen för denna "stora proletära revolution". Denna allvarliga situation härrörde från Mao Tsetungs gamla anti-marxistiska uppfattningar, som undervärderar proletariatets ledande roll och övervärderar ungdomens roll i revolutionen. Mao skrev: "Vilken roll har Kinas ungdom spelat sedan Fjärde Maj-rörelsen? På ett sätt har de spelat rollen av avantgarde, ett faktum som alla utom yttersta högern erkänner. Vad innebär rollen av avantgarde? Det betyder att ta ledningen ..." ⁴⁴

Sålunda ställdes arbetarklassen åt sidan, och det finns många exempel på när den motsatte sig rödgardisterna och till och med slog mot dem. Våra kamrater, som var i Kina på den tiden, såg med egna ögon fabriksarbetare slåss med ungdomar. Partiet var i upplösning. Det likviderades, och ingen hänsyn togs till kommunisterna och proletariatet. Detta var en mycket allvarlig situation.

Vårt parti stödde kulturrevolutionen, därför att revolutionens segrar i Kina var i fara. Mao Tsetung talade själv om för oss att renegatgruppen kring Liu Shao-chi och Teng Hsiao-ping hade tillvällat sig makten i partiet och staten, och att den kinesiska revolutionens segrar hotades. Under dessa förhållanden, och oberoende av vems fel det var att det hade gått så långt, stödde vårt parti kulturrevolutionen. Vårt parti försvarade det kinesiska broderfolket,

⁴⁴ Mao Tsetung, *Valda Verk*, band 2, sid 237.

revolutionens och socialismens sak i Kina, men inte fraktionskampen mellan de anti-marxistiska grupperna, som drabbade samman och slogs med varandra, t o m med vapen, för att ta makten.

Händelsernas utveckling har visat att den stora proletära kulturrevolutionen varken var en revolution, stor eller kulturell, och i synnerhet inte det minsta proletär. Det var en palatskupp som omfattade hela Kina och som syftade till att likvidera en handfull reaktionärer som hade tagit makten.

Naturligtvis var denna kulturrevolution en bluff. Den likviderade både Kinas Kommunistiska Parti och massorganisationerna, och störtade Kina in i ett nytt kaos. Denna revolution leddes av icke-marxistiska element, som i sin tur skulle komma att undanröjas genom en militärkupp iscensatt av andra anti-marxistiska och fascistiska element.

I vår press har Mao Tsetung beskrivits som en stor marxist-leninist, men vi har aldrig använt eller godkänt den kinesiska propagandans definition, som betraktade Mao som en marxist-leninistisk klassiker, och "Mao Tsetungs tänkande" som marxismens tredje och högsta stadium. Vårt parti har betraktat uppblåsandet av Mao-kulten i Kina som oförenlig med marxismen-leninismen.

Kulturrevolutionens kaotiska utveckling och dess resultat stärkte oss ytterligare i den ej helt utkristalliserade uppfattningen att marxismen-leninismen var misskänd och inte tillämpades i Kina, att Kinas Kommunistiska Parti och Mao Tsetung i huvudsak inte hade marxist-leninistiska idéer, oavsett deras fasad och deras paroller om "proletariatet, dess diktatur och dess allians med de fattiga bönderna", och många andra liknande slagord.

I ljuset av dessa händelser, har vårt parti börjat att lättare inse orsakerna till den vacklan som hade observerats i den kinesiska ledningens hållning gentemot chrusjtjov-revisionismen, som t ex 1962, när den sökte försoning och enhet med de sovjetiska revisionisterna, under förevändning att bygga en gemensam front mot USA-imperialismen; eller 1964, när de fortfarande fortsatte sina ansträngningar för en försoning med de sovjetiska ledarna, och Chou En-lai åkte till Moskva för att gratulera gruppen kring Brezjnev till dess maktillträde. Denna vacklan var ingen tillfällighet, den återspeglade en avsaknad av principer och revolutionär fasthet.

När Nixon inbjöds till Kina, och de kinesiska ledarna med Mao Tsetung i spetsen proklamerade en politik av närmande och enhet med USA-imperialismen, stod det klart att den kinesiska linjen och politiken stod i fullständig motsättning till marxismen-leninismen och den proletära internationalismen. Som en följd av detta framstod Kinas chauvinistiska och hegemonistiska ambitioner allt tydligare. Den kinesiska ledningen började nu alltmer öppet motsätta sig folkens revolutionära befrielsekamp, världsproletariatet och den äkta marxist-leninistiska rörelsen. Den lade fram den s k teorin om "tre världar", som den försökte pådyvla hela den marxist-leninistiska rörelsen som dess generallinje.

I revolutionens och socialismens intresse, och i tron att de misstag som observerats i Kinas Kommunistiska Parti berodde på felaktiga värderingar av läget och på olika svårigheter, har det Albanska Arbetets Parti mer än en gång försökt att hjälpa de kinesiska ledarna att korrigera och komma över sina fel. Vårt parti har på ett uppriktigt och kamratligt sätt uttryckt sina åsikter till Mao Tsetung och de andra kinesiska ledarna, och när det gällt många av Kinas handlingar, som direkt har påverkat den marxist-leninistiska rörelsens allmänna linje och folkens och revolutionens intressen, har vi officiellt och skriftligt delgivit Kinas Kommunistiska Partis centralkommitté våra anmärkningar och vårt ogillande.

Men den kinesiska ledningen har aldrig välkomnat vårt partis korrekta och principfasta anmärkningar. Den har aldrig svarat på dem, och aldrig ens gått med på att diskutera dem.

Den kinesiska ledningens anti-marxistiska handlingar hemma och utomlands blev emellertid alltmer uppenbara. Allt detta drev vårt parti, liksom alla andra marxist-leninister, till att omvärdera Kinas Kommunistiska Partis linje, de politiska och ideologiska uppfattningar som har väglett partiet samt dess konkreta handlingar och dess konsekvenser. Vi konstaterade alltså att ”Mao Tsetungs tänkande”, som har väglett och vägleder Kinas Kommunistiska Parti, utgör en farlig variant av den moderna revisionismen, som med en allomfattande teoretisk och politisk kamp måste bekämpas.

”Mao Tsetungs tänkande” är en variant av den moderna revisionismen som började ta form redan före det andra världskriget, speciellt efter 1935 då Mao Tsetung kom i ledningen för partiet. Under denna period utlöste Mao Tsetung och hans anhängare en ”teoretisk” kampanj med paroller om kamp mot ”dogmatismen”, mot ”färdiga mönster”, ”utländska schabloner” etc, och ställde uppgiften att utarbeta en nationell marxism, och förnekade därigenom marxismen-leninismens allmängiltiga karaktär. Istället för marxismen-leninismen förkunnade han det ”kinesiska sättet” att lösa problem, och den ”friska, levande” kinesiska stilen ”som Kinas enkla människor älskar”.⁴⁵ Han propagerade på detta sätt den revisionistiska tesen att marxismen skulle ha ett eget, speciellt innehåll i varje enskilt land.

”Mao Tsetungs tänkande” proklamerades som det högsta stadiet av marxismen-leninismen under den nuvarande epoken. De kinesiska ledarna deklarerade att ”Mao Tsetung har uppnått mer än Marx, Engels och Lenin ...”. Kinas Kommunistiska Partis stadgar, som antogs på dess nionde kongress under Mao Tsetungs ordförandeskap, säger att ”Mao Tsetungs tänkande utgör marxismen-leninismen i vår epok ...”, att Mao Tsetung ”... har fullföljt, försvarat och utvecklat marxismen-leninismen och lyft den till ett helt nytt, högre stadium”.⁴⁶

Det faktum att Kinas Kommunistiska Partis verksamhet baserades på ”Mao Tsetungs tänkande” istället för på marxismen-leninismens principer och normer öppnade dörren på vid gavel för opportunism och fraktionskamp i dess led.

”Mao Tsetungs tänkande” är en blandning av uppfattningar, där idéer och teser lånats från marxismen och blandats med idealistiska, pragmatiska och revisionistiska principer från andra filosofier. Det har sina rötter i den uråldriga kinesiska filosofin, i Kinas politiska och ideologiska förflutna, och i dess statliga och militaristiska verksamhet.

Alla kinesiska ledare, de som nyligen har tagit makten såväl som de som haft och sen förlorat makten, men som manövrerat för att sätta sina kontrarevolutionära planer i verket, har och har alltid haft ”Mao Tsetungs tänkande” som sin ideologiska grundval. Mao Tsetung själv har erkänt att hans idéer kan utnyttjas av alla, både vänstern och högern, som han kallar de olika grupper som utgör den kinesiska ledningen. I ett brev som han skrev till Chiang Ching den 8 juli 1966, erkänner Mao Tsetung att ”högern vid makten kan använda mina ord för att stärka sin makt för en tid, men vänstern kan använda andra av mina ord för att organisera sig och störta högern”.⁴⁷ Detta visar att Mao Tsetung inte var marxist-leninist, att hans ståndpunkter var eklektiska. Detta är uppenbart i alla Maos ”teoretiska verk” som, trots att de kamouflerats med ”revolutionära” fraser och paroller, inte kan dölja att ”Mao Tsetungs tänkande” inte har något gemensamt med marxismen-leninismen.

En kritisk granskning av Maos skrifter — det räcker med några av dem — och det sätt på vilket han behandlar grundläggande problem rörande det kommunistiska partiets roll, revolutionens frågor, uppbygget av socialismen, etc, visar helt klart den stora skillnaden mellan ”Mao Tsetungs tänkande” och marxismen-leninismen.

⁴⁵ Mao Tsetung, *Valda Verk*, band 2, sid 207.

⁴⁶ *Kinas Kommunistiska Partis 9:e kongress*, Dokument, sid 79 f, Tirana 1969 (alb. utg.).

⁴⁷ *Le Monde*, 2 dec 1972.

Låt oss först betrakta **frågorna om partiets organisering och partiets ledande roll**. Mao låtsades förespråka en tillämpning av de leninistiska partiprinciperna, men om hans idéer om partiet, och särskilt om partilivets praktik, analyseras konkret, står det klart att han har ersatt de leninistiska principerna och normerna med revisionistiska teser.

Mao Tsetung har inte organiserat Kinas Kommunistiska Parti enligt Marx', Engels', Lenins och Stalins principer. Han har inte arbetat för att göra det till ett parti av leninistisk typ, ett bolsjevikiskt parti. Mao Tsetung förespråkade inte ett proletärt klassparti, utan ett parti utan klassgränser. Han använde parollen om att ge partiet masskaraktär i avsikt att sudda ut skiljelinjen mellan partiet och klassen. Resultatet blev att var och en kunde gå in i partiet eller lämna det efter eget tycke. I denna fråga är "Mao Tsetungs tänkande" identiskt med de jugoslaviska revisionisternas och "eurokommunisternas" åsikter.

Förutom detta har Mao Tsetung alltid låtit partiuppbygget och dess principer och normer vara underordnade hans egna politiska ståndpunkter och intressen, hans opportunistiska, stundom högerinriktade och stundom vänsterinriktade äventyrspolitik, kampen mellan fraktionerna, etc.

Det har aldrig funnits, och finns inte, någon verklig marxist-leninistisk enhet mellan tänkande och handling i Kinas Kommunistiska Parti. Striden mellan fraktionerna, vilken har förts sedan Kinas Kommunistiska Partis grundande, har hindrat att en riktig marxist-leninistisk linje har kunnat läggas fast för partiet, och att det inte har vägletts av det marxist-leninistiska tänkandet. De olika tendenser som kom till uttryck bland partiets främsta ledare var ibland vänsteristiska, ibland högeropportunistiska, ibland centristiska, och gick så långt som till öppet anarkistiska, chauvinistiska och rasistiska åsikter. Under hela den tid som Mao Tsetung och gruppen kring honom stod i ledningen för partiet var dessa tendenser ett av kännetecknen för Kinas Kommunistiska Parti. Mao Tsetung förespråkade själv nödvändigheten av "två linjer" i partiet. Enligt honom är förekomsten av och kampen mellan två linjer något naturligt. Det är ett uttryck för motsatsernas enhet, det är en flexibel politik som förenar inom sig både trohet mot principer och kompromisser. "Sålunda", skriver han, "har vi två händer för att behandla en kamrat som har begått misstag: en hand för att kämpa mot honom och den andra för att förena oss med honom. Syftet med kampen är att upprätthålla marxismens principer, vilket betyder att vara principfast; detta är en sida av saken. Den andra sidan är att uppnå enhet med honom. Syftet med enheten är att erbjuda honom en utväg, att nå en kompromiss med honom."⁴⁸

Dessa åsikter är diametralt motsatta den leninistiska läran om kommunistpartiet som en organiserad förtrupp, som måste ha en enda linje och en enhet av stål i tanke och handling.

Klasskampen inom partiets led, som en återspeglning av den klasskamp som pågår utanför partiet, har ingenting gemensamt med Mao Tsetungs uppfattning om "två linjer i partiet". Partiet är inte en arena för olika klasser och för kampen mellan antagonistiska klasser, det är inte en samling av människor med motsatta målsättningar. Det äkta marxist-leninistiska partiet är uteslutande arbetarklassens parti, och grundar sig på denna klass' intressen. Detta är den avgörande faktorn för revolutionens seger och det socialistiska uppbygget. I det att han försvarade de leninistiska partiprinciperna, som inte tillåter förekomsten av flera linjer av motsatta tendenser inom kommunistpartiet, betonade Stalin:

"... det kommunistiska partiet är proletariatets monolitiska parti, och inte ett parti som utgörs av ett block av element från olika klasser."⁴⁹

⁴⁸ Mao Tsetung, *Selected Works*, band 5, sid 515, Peking 1977.

⁴⁹ J.V. Stalin, *Works*, band 11, sid 295.

Mao Tsetung föreställer sig emellertid partiet som en förening av klasser med motsatta intressen, som en organisation i vilken två krafter står mot varandra och kämpar mot varandra, proletariatet och bourgeoisin, det ”proletära högkvarteret” och det ”borgerliga högkvarteret”, vilka måste ha sina representanter på alla nivåer, från gräsrotterna till partiets högsta ledande organ. Sålunda begärde han 1956 att ledare från både höger- och vänsterfraktionerna skulle väljas till centralkommittén, och förde i detta syfte fram argument som var lika naiva som löjliga. ”Hela landet, t o m hela världen”, sade han, ”känner till att de har gjort misstag vad gäller partiets linje, och det faktum att de är väl kända är just skälet till att välja dem. Vad kan man göra åt det? De är välkända, men ni som inte har gjort några misstag, eller bara gjort små misstag, har inte deras ryktbarhet. I ett land som vårt med dess mycket stora småbourgeoisier är de förebilder.”⁵⁰ Medan han avstod från principkamp inom partiets led, spelade Mao Tsetung med i fraktionernas spel, sökte kompromisser med några av dem för att gå emot de andra, och stärkte på det viset sin egen position.

Med en sådan organisatorisk plattform har Kinas Kommunistiska Parti aldrig varit, och kunde aldrig vara, ett marxist-leninistiskt parti. De leninistiska principerna och normerna respekterades inte i det. Partikongressen, det högsta kollektiva organet i partiet, har inte sammanträtt regelbundet. Exempelvis förflöt 11 år mellan sjunde och åttonde kongressen, samt efter kriget, 13 år mellan åttonde och nionde kongressen. Dessutom var de kongresser som hölls formella, mer parader än arbetsmöten. Delegaterna till kongressen valdes inte i enlighet med de marxist-leninistiska principerna och normerna för partilivet, utan de utsågs av de ledande organen och handlade enligt systemet med permanent representation.

Nyligen publicerade ”Folkets Dagblad” en artikel av en sk teoretisk grupp, tillhörande ”Högsta Byrån” i Kinas Kommunistiska Partis centralkommitté.⁵¹ I denna artikel hävdas att Mao under namnet ”Högsta Byrån” hade bildat en särskilt apparat runt sig själv, som höll politbyrå, partiets centralkommitté statens kadrer, armén, säkerhetstjänsten etc, under bevakning och kontroll. Tillträde till denna byrå och kännedom om dess arbete var förbjuden för alla, inräknat medlemmarna i centralkommittén och politbyrå. Här utarbetades planer för att störta eller backa upp den ena eller andra fraktionsgruppen. Representanterna för denna byrå fanns överallt, de spionerade, övervakade, och rapporterade självständigt, utanför partiets kontroll. Vid sidan av dessa disponerade denna byrå hela beväpnade avdelningar, som doldes under namnet ”Ordförande Maos vakt”. Denna pretorianska vakt, mer än 50.000 man stark, gick till aktion närhelst ordföranden ville ”utdela ett hårt slag”, vilket ofta hänt i Kinas Kommunistiska Partis historia, och som hände nyligen då ”de fyra” och deras anhängare arresterades av Hua Kuo-feng.

Under förevändning att hålla kontakt med massorna hade Mao Tsetung också skapat ett särskilt nätverk av angivare bland befolkningen. De hade till uppgift att hålla kadrenna på basplanet under övervakning och undersöka stämningen och mentaliteten bland massorna, utan att någon kände till det. De rapporterade direkt till Mao Tsetung personligen, vilken hade avbrutit all kommunikation med massorna och såg världen bara genom rapporterna från agenterna i ”Högsta Byrån”. Mao sade: ”För min del är jag en person som inte lyssnar på radio, varken utländsk eller kinesisk, jag bara sänder”. Han sade också: ”Jag har öppet förklarat att jag inte längre kommer att läsa tidningen ‘Folkets Dagblad’. Jag har förresten också sagt till chefredaktören: ‘Jag läser inte din tidning’.”⁵²

⁵⁰ Mao Tsetung, *Selected Works*, band 5, sid 322, Peking 1977.

⁵¹ ”Glöm aldrig ordförande Maos lärdomar”, *Folkets Dagblad*, 8 sept 1977

⁵² Från Mao Tsetungs samtal med kamrater från vårt parti, 3 febr 1967. Centralarkivet hos Albanska Arbetets Parti (CPA).

Artikeln i "Folkets Dagblad" tillhandahåller ny information, som gör det möjligt att ännu klarare förstå vilken anti-marxistisk inriktning Mao Tsetung gav åt det kinesiska partiet och den kinesiska staten, och vilken personlig makt han utövade i dessa. Mao Tsetung hade inte den minsta respekt för vare sig partiets centralkommitté eller dess kongress, än mindre för partiet som helhet och dess kommitté på basplanet. Partikommittéerna, de ledande kadreerna och själva centralkommittén fick order från "Högsta Byrån", detta "högkvarter" som var ansvarigt enbart inför Mao Tsetung. Partiets instanser, dess valda organ, hade inga som helst befogenheter. Artikeln i "Folkets Dagblad" påstår: "Inte ett enda telegram, brev, dokument eller order kunde utfärdas av någon, utan att det först passerade genom Mao Tsetungs händer och godkändes av honom." Det visar sig att så tidigt som 1953 hade Mao Tsetung utfärdat en entydig order: "Från och med nu kan alla dokument och telegram som sänds ut i centralkommitténs namn sändas iväg endast sedan jag har granskat dem, *i annat fall är de ogiltiga*."⁵³ Under sådana förhållanden kan det inte vara tal om kollektivt ledarskap, demokrati inom partiet eller leninistiska normer.

Mao Tsetungs obegränsade makt var så vidsträckt att han t o m utsåg sina efterträdare. En gång hade han utnämnt Liu Shao-chi som sin efterträdare. Senare förklarade han att hans arvinge till staten och partiet efter hans död skulle bli Lin Piao. Detta sätt att handla, en företeelse utan motstycke i de marxist-leninistiska partiernas praktik, sanktionerades till och med i partiets stadgar. Det var återigen Mao Tsetung som bestämde att Hua Kuo-feng skulle bli ordförande i partiet efter hans död. Med den absoluta makten i sin hand var det Mao ensam som kritiserade, dömde, straffade och senare återupprättade ledare i toppen av partiet och staten. Det var fallet också med Teng Hsiao-ping, vilken i sin sk självkritik den 23 oktober 1966 medgav: "Liu Shao-chi och jag är riktiga monarkister. Det väsentliga i mina misstag ligger i det faktum att jag inte hyser något förtroende för massorna, inte stöder de revolutionära massorna, utan står i motsättning till dem. Jag har följt en reaktionär linje för att undertrycka revolutionen. I klasskampen har jag inte stått på proletariats sida utan på bourgeoisins ... Allt detta visar att ... jag är olämplig att inneha förtroendeposter."⁵⁴ Och trots de brott som denne oförbätterlige revisionist begått återinsattes han på sin tidigare plats.

Det anti-marxistiska väsendet i "Mao Tsetungs tänkande" vad gäller partiet och dess ledande roll är också uppenbart i det sätt på vilket förbindelserna mellan partiet och armén uppfattades i teorin och tillämpades i praktiken. Oavsett Mao Tsetungs slagord om att "partiet styr armén", att "politiken styr gevären" o s v, förhöll det sig i praktiken så, att han lämnade den viktigaste politiska rollen i landets liv till armén. Under kriget sade han: "Alla armékadrer bör lära hur man blir skickliga att leda arbetarna och organisera fackföreningar, skicklig att mobilisera och organisera ungdomen, skicklig att skapa enhet med och utbilda kadrer i de nya befriade områdena, skicklig att driva industri och handel, skicklig att driva skolor, tidningar, nyhetsbyråer och radiostationer, skicklig att sköta utrikespolitik, skicklig att handha problem rörande de demokratiska partierna och folkorganisationerna, skicklig att ordna förhållandena mellan städerna och landsbygdsområdena och lösa frågorna om livsmedel, kol, och andra förnödenheter för den dagliga förbrukningen, och skicklig att sköta penning- och finansproblem."⁵⁵

Armén stod alltså ovanför partiet, ovanför statsorganen, ovanför allting annat. Av detta framgår att Mao Tsetungs ord rörande partiets roll som den avgörande faktorn i ledningen för revolutionen och det socialistiska uppbygget, bara var slagord. Både under befrielsekriget och efter skapandet av Folkrepubliken Kina, under alla de slag som har utkämpats mellan olika

⁵³ Mao Tsetung, *Selected Works*, band 5, sid 92, Peking 1977.

⁵⁴ Från Teng Hsiao-pings självkritik, CPA.

⁵⁵ Mao Tsetung, *Valda Verk*, band 4, sid 363 f.

fraktioner för att gripa makten, har armén spelat den avgörande rollen. Även under kulturrevolutionen spelade armén huvudrollen; den var Maos sista reserv. 1967 sade Mao Tsetung: ”Vi förlitar oss på arméns styrka ... Vi hade bara två divisioner i Peking, men i maj drog vi dit ytterligare två för att göra upp räkningen med den tidigare partikommittén i Peking.”⁵⁶

För att göra slut på sina ideologiska motståndare har Mao Tsetung alltid satt armén i rörelse. Han reste armén, med Lin Piao i ledningen, mot Liu Shao chis och Teng Hsiao-pings grupp. Tillsammans med Chou En-lai organiserade och kastade han senare in armén mot Lin Piao. Inspirerad av ”Mao Tsetungs tänkande” har armén fortsatt att spela samma roll även efter Maos död. Liksom alla som har kommit till makten i Kina, förlitade sig också Hua Kuo-feng på armén och handlade med dess stöd. Omedelbart efter Maos död satte han armén i rörelse och tillsammans med arméfolk, Yeh Chien-ying, Wang Tung-hsien och andra, ledde han kuppen och arresterade sina motståndare.

Makten i Kina är fortfarande i händerna på armén, medan partiet svansar efter den. Detta är det allmänna draget i länder där revisionismen härskar. Äkta socialistiska länder stärker armén som ett kraftfullt vapen för proletariats diktatur, i syfte att krossa socialismens fiender i den händelse de reser sig, samt för att försvara landet mot en eventuell attack från imperialisterna och den utländska reaktionen. Men som marxismen-leninismen lär oss, måste armén för att alltid kunna spela den rollen ständigt stå under partiets ledning och inte partiet under arméns ledning.

För närvarande är det de starkaste fraktionerna i armén, just de mest reaktionära, de som har som mål att förvandla Kina till ett socialimperialistiskt land, som härskar i Kina.

I framtiden, parallellt med omvandlingen av Kina till en imperialistisk supermakt, kommer den roll och makt armén har i landets liv stadigt att öka. Armén kommer att stärkas som en pretoriansk vakt, beväpnad till tänderna, för att försvara den kapitalistiska regimen och ekonomin. Den kommer att bli ett redskap för en borgerlig kapitalistisk diktatur, en diktatur som, om folkets motstånd är starkt, även kan komma att anta öppet fascistiska former.

Genom att förkunna nödvändigheten av många partier för att leda landet, den s k politiska pluralismen, hamnar ”Mao Tsetungs tänkande” i fullständig motsättning till den marxist-leninistiska läran om det kommunistiska partiets odelbara roll i revolutionen och det socialistiska uppbygget. Som Mao förklarade för E Snow, bedömde han landets ledning genom flera politiska partier, enligt den amerikanska modellen, som den mest demokratiska formen av styrelse. ”Vilket är bäst”, frågade Mao Tsetung, ”att ha bara ett parti, eller flera?” Och han svarade: ”Som vi ser det nu, är det kanske bättre att ha flera politiska partier. Det var riktigt i det förflutna och kan mycket väl vara det i framtiden, det betyder långvarig samlevnad och ömsesidig uppsikt”.⁵⁷

Mao ansåg att det var nödvändigt att de borgerliga partierna tog del i statsmakten och styrandet av landet med samma rättigheter och befogenheter som Kinas Kommunistiska Parti. Och inte nog med det, dessa bourgeoisins partier, som enligt honom ”var historiska”, skulle dö bort först då Kinas Kommunistiska Parti också vittrade bort, d v s de skulle existera sida vid sida ända fram till kommunismen.

Enligt ”Mao Tsetungs tänkande” kan en ny demokratisk regim existera och socialismen byggas bara på grundval av samarbete mellan alla klasser och partier. En sådan uppfattning om den socialistiska demokratin och det socialistiska politiska systemet, som bygger på en ”långvarig samexistens och ömsesidig kontroll” mellan alla partier, och som mycket liknar de italienska, franska, spanska och andra revisionisters förkunnelse nuförtiden. Allt detta är ett

⁵⁶ Från Mao Tsetungs samtal med Folkrepubliken Albanis vänskapsdelegation 18 dec 1967, CPA.

⁵⁷ Mao Tsetung, *Tio viktiga förhållanden*, sid 13, Oktoberförlaget 1977.

öppet förnekande av det marxist-leninistiska partiets ledande och odelbara roll i den socialistiska revolutionen och i det socialistiska uppbygget. Den historiska erfarenheten har redan visat att proletariats diktatur inte kan existera, och socialismen inte byggas eller försvaras, utan det marxist-leninistiska partiets odelade, ledande roll.

”... proletariats diktatur,” sade Stalin, ”kan vara fullkomlig endast när den leds av ett parti, av kommunisternas parti, som icke delar och icke kan dela ledningen med andra partier ...”⁵⁸

Mao Tsetungs revisionistiska uppfattningar har sin grund i samarbetspolitiken och alliansen med bourgeoisin, som Kinas Kommunistiska Parti alltid har tillämpat. Detta är också källan till den anti-marxistiska och antileninistiska linjen att ”låta 100 blommor blomma och 100 tankeskolor tävla”, vilket är ett direkt uttryck för att motsatta ideologier ska existera sida vid sida.

Enligt Mao Tsetung är det lämpligt i ett socialistiskt samhälle, vid sidan av den proletära ideologin, materialismen och ateismen, att även tillåta den borgerliga ideologin, idealismen och religionen. ”Giftigt ogräs” måste tillåtas växa vid sidan av ”väldoftande blommor”. En sådan linje påstås vara nödvändig för att utveckla marxismen, för att öppna vägen för debatt och tankefrihet. Men i själva verket försöker han genom denna linje lägga den teoretiska grunden för samarbetspolitiken med bourgeoisin och samexistensen med dess ideologi. Mao Tsetung säger: ”Det är en farlig politik att förbjuda folk från att komma i kontakt med det felaktiga, det fula och det fientliga, med idealism och metafysik och med Konfucius’, Lao Tses och Chiang Kai-sheks smörja. Det leder till andlig tillbakagång, enkelspårighet och dålig beredskap för att möta världen och dess utmaningar.”⁵⁹ Av detta drar Mao Tsetung slutsatsen att idealismen, metafysiken och den borgerliga ideologin kommer att existera för evigt. Därför måste de inte bara tillåtas, utan också ges möjlighet att blomma, att träda fram i dagsljuset och tävla. Denna hans försonliga hållning gentemot allt reaktionärt går så långt, att han kallar störningar i det socialistiska samhället för oundvikliga och förhindrandet av fiendens aktivitet för felaktigt. ”Enligt min åsikt”, säger Mao, ”bör den som vill ställa till bråk få göra det så länge han önskar; och om inte en månad är tillräcklig, kan han få fortsätta i två; kort sagt, saken skall inte avslutas förrän han känner att han har fått nog. Om saken snabbt avvecklas kommer han förr eller senare att bråka igen.”⁶⁰

Allt detta är inte något akademiskt bidrag till en ”vetenskaplig” diskussion, utan en kontrarevolutionär, opportunistisk, politisk linje som skapats i opposition mot marxismen-leninismen och som har förvirrat Kinas Kommunistiska Parti. Inom dess led har hundratals åsikter cirkulerat, och idag finns där faktiskt 100 skolor som tävlar. Det har gjort det möjligt för de borgerliga getingarna att fritt flyga omkring i de hundra blommornas trädgård och där sprida sitt gift.

Denna opportunistiska hållning till ideologiska frågor har sina rötter bl a i det faktum att Kinas Kommunistiska Parti, under hela perioden från sitt grundande till det att det lyckades befria sitt land men även därefter, inte har gjort någon ansträngning för att konsolidera sig självt ideologiskt. Det har inte arbetat för att i sina medlemmars själ och hjärta inpränta Marx’, Engels’, Lenins och Stalins teori. Det har inte kämpat för att lära sig att bemästra de grundläggande frågorna i den marxist-leninistiska ideologin och för att kunna tillämpa dem konsekvent, steg för steg, på de konkreta förhållandena i Kina.

”Mao Tsetungs tänkande” står i motsättning till den marxist-leninistiska teorin om revolutionen. I sina skrifter tar Mao Tsetung ofta upp den roll som revolutionen spelar i

⁵⁸ J.V. Stalin, Samtal med den första amerikanska arbetardelegationen, *Leninismens grundfrågor*, band 1, sid 228, Leningrad 1935.

⁵⁹ Mao Tsetung, *Selected Works*, band 5, sid 366, Peking 1977.

⁶⁰ Mao Tsetung, *Selected Works*, band 5, sid 374, Peking 1977.

samhällets utvecklingsprocess, men i det väsentliga håller han fast vid en metafysisk, evolutionistisk uppfattning. I motsats till materialistisk dialektik som föreställer sig utvecklingen i form av en spiral, predikar Mao Tsetung den cykliska utvecklingsformen, en utveckling som går runt i cirkel, som en process av ebb och flod, som går från jämvikt till obalans och tillbaka till jämvikt igen, från rörelse till vila och tillbaka till rörelse igen, från uppgång till nedgång och från nedgång till uppgång, från framåtskridande till tillbakagång och till framåtskridande igen, etc. Således skriver Mao Tsetung, i det att han håller fast vid den gamla filosofins uppfattning om eldens renande funktion: ”Det är nödvändigt att ‘tända en eld’ med jämna mellanrum. Hur ofta? En gång om året eller en gång vart tredje år, vilket föredrar ni? Jag menar att vi ska göra det minst två gånger inom loppet av varje femårsplan, på samma sätt som skottmånaden i månkalendern inträffar en gång på tre år eller två gånger på fem år.”⁶¹ På samma sätt som forna tiders astrologer tar han månkalendern som utgångspunkt för lagen om den regelbundet återkommande elden, om en utveckling som pendlar från ”stor harmoni” till ”stor oordning” och åter till ”stor harmoni”, och som således upprepar kretsloppet periodiskt. Mot den dialektiska materialismens uppfattning om utvecklingen, vilken, som Lenin säger,

”... ger nyckeln till allt varandes ‘självrörelse; ... ger nyckeln till ‘sprången’, till ‘avbrotten i kontinuiteten, till föremålens ‘förvandling till sin egen motsats, till det gamlas förintande och det nyas uppkomst’.”⁶²

sätter ”Mao Tsetungs tänkande” den metafysiska föreställningen, som är ”livlös, blek och torr”.

Detta blir ännu mer uppenbart genom det sätt på vilket Mao Tsetung behandlar frågan om motsättningarna, ett område där han, enligt vad den kinesiska propagandan påstår, har kommit med ett ”särskilt bidrag” och utvecklat den dialektiska materialismen ytterligare. Det är sant att Mao Tsetung i många av sina skrifter ofta talar om motsatser, motsättningar, motsatsernas enhet, och t o m använder marxistiska citat och fraser, men inte desto mindre befinner han sig långt ifrån en dialektiskt materialistisk uppfattning av dess problem. När han behandlar motsättningar utgår han inte från marxistiska teser, utan från de urgamla kinesiska filosofernas teser, han uppfattar motsatserna mekaniskt, som yttre företeelser, och föreställer sig motsatsernas omvandling som ett enkelt byte av plats mellan dem. Genom att operera med några eviga motsatser från den antika filosofin, sådana som ovanför och nedanför, efterbliven och framskriden, höger och vänster, lätt och svår o s v, förnekar Mao Tsetung i grunden de inre motsättningarna i tingen och företeelserna, och betraktar utvecklingen som en enkel upprepning, som en kedja av oföränderliga tillstånd, i vilken samma motsatser och samma inbördes förhållanden kan iakttagas. Motsatsernas ömsesidiga omvandling i varandra, uppfattade blott och bart som ett byte av plats, och inte som en lösning av motsättningen eller en kvalitativ förändring av själva den företeelse som utgör dessa motsatser, används av Mao Tsetung som ett formellt schema, vilket allting är underordnat. Utifrån detta schema går Mao till och med så långt att han påstår: ”När dogmatismen förvandlas till sin motsats blir den antingen marxism eller revisionism, metafysiken förvandlas till dialektik och dialektiken till metafysik, o s v”.⁶³ Bakom sådana absurda påståenden och denna sofistiska lek med motsatser döljer sig Mao Tsetungs opportunistiska och anti-revolutionära uppfattningar. Sålunda betraktar han inte den socialistiska revolutionen som en kvalitativ förändring av samhället, i vilken de antagonistiska klasserna och förtrycket samt människans utsugning av människan är avskaffad, utan föreställer sig den som ett enkelt rollbytet mellan bourgeoisin och proletariatet. För att bestyrka denna ”upptäckt” skriver Mao: ”Om bourgeoisin och

⁶¹ Mao Tsetung, *Selected Works*, band 5, sid 458 f, Peking 1977.

⁶² V.I. Lenin, Till frågan om dialektiken, *Lenin i urval*, sid 59, W&W-serien.

⁶³ Mao Tsetung, *Selected Works*, band 5, sid 440, Peking 1977.

proletariatet inte kan omvandlas till varandra, hur kan det i så fall komma sig att proletariatet genom revolutionen kan bli härskare och bourgeoisin behärskade? Vi stod i fullständig motsättning till Chiang Kai-sheks Koumintang. Som ett resultat av den ömsesidiga kampen och av att de två motsatta sidorna ömsesidigt uteslöt varandra, ägde en förändring rum av deras status och vår ...”⁶⁴ Denna Mao Tsetungs logik har också lett honom till att ändra den marxist-leninistiska teorin om de två faserna i det kommunistiska samhället. ”Enligt dialektiken kommer det socialistiska systemet som historiskt fenomen, lika säkert som att människan måste dö, att försvinna en dag, att negeras av det kommunistiska systemet. Om det hävdas att det socialistiska systemet och dess produktionsförhållanden och överbyggnad inte kommer att dö bort, vilket slags marxism skulle det vara? Skulle inte det vara detsamma som en religiös trosbekännelse eller teologi, som förkunnar en evig gud?”⁶⁵

På detta sätt reviderar Mao Tsetung öppet den marxist-leninistiska uppfattningen om socialismen och kommunismen, vilka i grund och botten är två skilda faser av en och samma typ, av samma sociala och ekonomiska ordning, och vilka är skilda från varandra av utveckling och mognad Mao Tsetung framställer som något diametralt motsatt kommunismen.

Utifrån en sådan metafysisk och anti-marxistisk föreställning behandlar Mao Tsetung frågan om revolutionen i allmänhet, vilken han betraktar som en oändlig process som upprepas periodiskt under hela den tid som människan finns på jorden, som en process som går från nederlag till seger, från seger till nederlag, och så vidare i all evighet. Mao Tsetungs antimarxistiska uppfattning om revolutionen, stundom evolutionistisk, stundom anarkistisk, är ännu mera uppenbar när han behandlar revolutionens problem i Kina.

Som framgår av Mao Tsetungs skrifter, stödde han sig inte på den marxist-leninistiska teorin när han analyserade problemen och ställde uppgifterna för den kinesiska revolutionen. I sitt tal vid det utvidgade arbetsmöte som Kinas Kommunistiska Partis centralkommitté genomförde i januari 1962, tillstår han själv: ”Vårt mångåriga revolutionära arbete har utförts i blindo, utan att vi har vetat hur revolutionen skulle genomföras, och mot vem revolutionens spjutspets skulle riktas, utan en uppfattning om dess etapper, vem den först måste störta och vem därefter, etc.” Detta har gjort Kinas Kommunistiska Parti oförmöget att säkra proletariatets ledning i den demokratiska revolutionen och förvandla den till en socialistisk revolution. Den kinesiska revolutionens hela utveckling är ett belägg för Kinas Kommunistiska Partis kaotiska kurs, vilken inte har vägletts av marxismen-leninismen, utan av ”Mao Tsetungs tänkande” och dess antimarxistiska föreställning om revolutionens karaktär, dess etapper, drivkrafter, etc.

Mao Tsetung kunde aldrig varken förstå eller på ett riktigt sätt förklara den nära förbindelsen mellan den borgerligt-demokratiska revolutionen och den proletära revolutionen. I motsats till den marxistiska teorin, som vetenskapligt har bevisat att det inte finns någon kinesisk mur mellan den borgerligt-demokratiska revolutionen och den socialistiska revolutionen och att dessa två revolutioner inte behöver vara skilda från varandra av en lång tidsperiod, hävdade Mao Tsetung: ”Omvandlingen av vår revolution till en socialistisk revolution är en sak för framtiden ... När det gäller tidpunkten för denna övergång ... kan det komma att ta en ganska lång tid. Vi ska inte ställa denna övergång i utsikt förrän alla nödvändiga politiska och ekonomiska betingelser är förhanden, inte förrän det är fördelaktigt och oskadligt för den överväldigande majoriteten av vårt folk.”⁶⁶

⁶⁴ Mao Tsetung, *Selected Works*, band 5, sid 368, Peking 1977.

⁶⁵ Mao Tsetung, *Selected Works*, band 5, sid 377, Peking 1977.

⁶⁶ Mao Tsetung, *Valda Verk*, band 1, sid 210 (alb. utg.).

Under hela revolutionen, och t o m efter befrielsen, höll Mao Tsetung fast vid denna anti-marxistiska uppfattning, vilken förnekar den borgerligt-demokratiska revolutionens omvandling till en socialistisk revolution. Sålunda sade Mao Tsetung 1940: ”Den kinesiska revolutionen kan inte undgå att ta ... steget till ny-demokrati, och sedan steget till socialism. Dessutom kommer det första steget att kräva ganska lång tid ...”⁶⁷

På centralkommitténs plenum i mars 1949, vid vilket Mao Tsetung lade fram programmet för Kinas utveckling efter befrielsen, sade han: ”Under denna period måste alla kapitalismens element, i städerna och på landsbygden, tillåtas existera.” Dessa åsikter och ”teorier” förde med sig att Kinas Kommunistiska Parti och Mao Tsetung inte strävade efter att omvandla revolutionen i Kina till en socialistisk revolution, utan lämnade fältet fritt för bourgeoisins och de kapitalistiska samhällsförhållandenas utveckling.

I fråga om förhållandet mellan den demokratiska och den socialistiska revolutionen, intar Mao Tsetung samma ståndpunkt som Andra internationals ledare, vilka var de första som angrep och förvrängde den marxist-leninistiska teorin om revolutionens utveckling, och lade fram tesen att det mellan den borgerligt-demokratiska revolutionen och den socialistiska revolutionen är en lång period, under vilken bourgeoisin utvecklar kapitalismen och skapar förutsättningarna för övergången till den proletära revolutionen. De betraktade den borgerligt-demokratiska revolutionens omvandling till en socialistisk revolution, utan att tillåta kapitalismen att utveckla sig ytterligare, som någonting omöjligt, som att hoppa över stadier. Denna uppfattning ansluter sig även Mao Tsetung fullständigt till när han skriver: ”Det skulle vara en ren illusion att försöka bygga ett socialistiskt samhälle på ruinerna av den koloniala, halvkoloniala och halv-feodala ordningen, utan en enad ny-demokratisk stat, utan att utveckla ... de privatkapitalistiska sektorerna ...”⁶⁸

De anti-marxistiska uppfattningarna i ”Mao Tsetungs tänkande” om revolutionen framstår ännu klarare genom det sätt som Mao behandlar frågan om revolutionens drivkrafter. Mao Tsetung erkände inte proletariatets hegemoniska roll. Lenin sade att proletariatet måste ha ledningen i varje revolution under imperialismens period, alltså även i den demokratiska revolutionen, den anti-imperialistiska nationella befrielserevolutionen och den socialistiska revolutionen. Trots att han pratade om proletariatets roll, underskattade Mao Tsetung i praktiken dess hegemoni i revolutionen och upphöjde i stället böndernas roll. Mao Tsetung har sagt, att ”det motstånd mot Japan som nu pågår, väsentligen reses av bönder. Väsentligen innebär nydemokratins politik att ge makten till bönderna.”⁶⁹ Mao Tsetung uttryckte denna småborgerliga teori i sin allmänna tes om att ”landsbygden ska inringa städerna”. ”Revolutionära byar,” skrev han, ”kan inringa städerna ... arbetet på landsbygden bör spela den viktigaste rollen i den kinesiska revolutionära rörelsen, och arbetet i städerna en andra-plansroll”.⁷⁰ Mao uttryckte även denna idé när han skrev om böndernas roll i statsmakten. Han har sagt att alla andra politiska partier och krafter måste underordna sig bönderna och deras uppfattningar. ”... flera hundra miljoner bönder ... kommer att resa sig som en mäktig storm ... en kraft så snabb och våldsamt att ingen makt, hur stark den än må vara, förmår att hålla den tillbaka,” skrev han. ”Varje revolutionärt parti och varje revolutionär kamrat kommer att prövas av dem och efter deras beslut godtas eller förkastas.”⁷¹ Enligt Mao ska bönderna, och inte arbetarklassen, spela den hegemoniska rollen i revolutionen.

⁶⁷ Mao Tsetung, *Valda Verk*, band 2, sid 344 f.

⁶⁸ Mao Tsetung, *Valda Verk*, band 3, sid 227.

⁶⁹ Mao Tsetung, *Valda Verk*, band 3, sid 177 f (alb. utg.).

⁷⁰ Mao Tsetung, *Valda Verk*, band 4, sid 257 och 259 (”Beslut i vissa frågor i vårt partis historia”, 20 apr 1945) (alb. utg.).

⁷¹ Mao Tsetung, *Valda Verk*, band 1, sid 26.

Mao Tsetung har också predikat tesen om böndernas hegemoniska roll i revolutionen som vägen för världsrevolutionen, I detta finns källan till den antimarxistiska uppfattning som betraktar den s k tredje världen, vilken i den kinesiska politiska litteraturen också kallas ”världens landsbygd”, som den ”viktigaste drivkraften för att omforma det nuvarande samhället”. Enligt den kinesiska ståndpunkten är proletariatet en samhällskraft av lägre rang, som inte kan spela den roll som Marx och Lenin föreställde sig, i kampen mot kapitalismen och för revolutionens seger, och i förbund med alla krafter som förtrycks av kapitalet.

I den kinesiska revolutionen har den avgörande rollen spelats av små- och mellanbourgeoisin. Detta breda småborgerliga skikt har påverkat Kinas hela utveckling.

Mao Tsetung grundade inte sin teori på marxismen-leninismen, som lär oss att och bönderna – och småbourgeoisin i allmänhet – är vacklande. Givetvis spelar fattig- och mellanbönderna en viktig roll i revolutionen och måste bli en nära allierad till proletariatet. Men bondeklassen, småbourgeoisin, kan inte leda proletariatet i revolutionen. Att tänka och förkunna motsatsen innebär att vara emot marxismen-leninismen. I detta finns en av huvudkällorna till Mao Tsetungs anti-marxistiska uppfattningar, som har haft dåligt inflytande på hela den kinesiska revolutionen.

Kinas Kommunistiska Parti har inte i teorin varit klar över den grundläggande revolutionära ledande principen om proletariatets hegemoniska roll i revolutionen, och i konsekvens därmed inte tillämpat den korrekt och konsekvent i praktiken. Erfarenheterna visar, att bönderna endast kan spela en revolutionär roll om de handlar i allians med proletariatet och under dess ledning. Detta bevisades under den nationella befrielsekampen i vårt land. De albanska bönderna var huvudkraften i vår revolution, men trots arbetarklassens lilla antal var det ändå den som ledde bönderna, därför att den marxist-leninistiska ideologin — proletariatets ideologi — förkroppsligad i det kommunistiska partiet (idag Arbetets Parti), arbetarklassens förtrupp, utgjorde revolutionens ledning. Det var därför vi inte endast segrade i det nationella befrielsekriget, utan också i uppbygget av socialismen.

Trots de oräkneliga svårigheter vi mötte på vägen uppnådde vi framgångar, den ena efter den andra. Vi nådde dessa framgångar i första hand därför att partiet grundligt behärskade innehållet i Marx' och Lenins teori, förstod vad revolutionen innebar, vem som genomförde den och vem som måste leda den, förstod att det i ledningen för arbetarklassen, i förbund med bönderna, måste finnas ett parti av leninistisk typ. Kommunisterna förstod att partiet inte endast till namnet måste vara kommunistiskt, utan att det måste vara ett parti som tillämpar den marxist-leninistiska teorin för revolutionen och partibygget på de konkreta förhållandena i vårt land, vilket skulle börja arbetet för att skapa ett nytt socialistiskt samhälle och följa exemplet från Sovjetunionens socialistiska uppbygge under Lenins och Stalins tid. Denna inställning gav vårt parti segern och gav vårt land den stora politiska, ekonomiska och militära styrka som det har idag. Hade vi handlat annorlunda, hade vi inte konsekvent tillämpat dessa vår stora teoriers principer, skulle inte socialismen ha kunnat byggas i det lilla land, omgivet av fiender, som vårt land är. Även om vi hade lyckats ta makten för en kort tid, skulle bourgeoisin ha tagit tillbaka den, så som hände i Grekland, där det grekiska kommunistpartiet lämnade över sina vapen till den lokala reaktionära bourgeoisin och till den brittiska imperialismen, redan innan kampen hade vunnits.

Följaktligen har frågan om hegemonin i revolutionen stor principiell betydelse, eftersom revolutionens inriktning och utveckling är beroende av vem som leder den.

”Att avstå från iden om hegemonin”, betonade Lenin, ”... är den grövsta formen av reformism ...”

⁷²

⁷² V.I. Lenin, *Collected Works*, band 17, sid 233.

Det var bl a just på grund av att "Mao Tsetungs tänkande" förnekade proletarietets ledande roll, som den kinesiska revolutionen förblev en borgerligt-demokratisk revolution och inte utvecklades till det högre stadiet — den socialistiska revolutionen. I sin skrift om "nydemokrati" predikade Mao Tsetung att det efter segern i revolutionen skulle upprättas en regim i Kina som var grundad på ett förbund mellan alla "demokratiska klasser", till vilka han förutom bönderna och proletarietet även räknade städernas småbourgeoisier och den nationella bourgeoisier. "Precis som alla bör dela på den mat som finns", skrev han, "bör det inte bli något monopol på makten från ett enda partis, en enda grupps eller en enda klass' sida".⁷³ Denna idé återspeglas också i Folkrepubliken Kinas nationella flagga med fyra stjärnor som representerar fyra klasser: arbetarklassen, bönderna, småbourgeoisier i städerna och den nationella bourgeoisier.

Revolutionen i Kina, som åstadkom landets befrielse och skapandet av en oberoende kinesisk stat, var en stor seger för det kinesiska folket och för världens anti-imperialistiska och demokratiska krafter. Efter befrielsen kom många positiva förändringar till stånd i Kina: godsägarna och den utländska imperialismens herravälde tillintetgjordes, kamp restes mot fattigdomen och arbetslösheten, en rad sociala och ekonomiska reformer till förmån för de arbetande massorna genomfördes, den utbildningsmässiga och kulturella efterblivenheten motarbetades, och en serie åtgärder vidtogs för att återuppbygga landet, som var ödelagt av kriget, och en del förändringar av socialistisk karaktär vidtogs. I Kina, där förr miljontals människor svält ihjäl, har bl a svälten avskaffats. Detta är ovedersägliga fakta och viktiga segrar för det kinesiska folket.

Genom att dess åtgärder vidtogs och tack vare att Kinas Kommunistiska Parti kom till makten, såg det ut som om Kina gick mot socialismen. Men saken utvecklade sig inte så. Kinas Kommunistiska Parti, som efter segern i den borgerligt-demokratiska revolutionen skulle ha fortsatt framåt försiktigt, utan vänsteravvikelser och utan att hoppa över stadier, visade sig istället "demokratiskt", liberalt, opportunistiskt och utan förmåga att leda landet konsekvent på den korrekta vägen till socialismen, därför att det hade grundat sitt handlande på "Mao Tsetungs tänkande".

De icke-marxistiska, eklektiska och borgerliga politiska och ideologiska uppfattningar som Mao Tsetung hade gav det befriade Kina en bräcklig överbyggnad, en kaotisk statlig och ekonomisk organisation som aldrig har lyckats uppnå stabilitet. Kina befann sig i en ständig, ja t o m anarkistisk oordning, som uppmuntrades av Mao Tsetung själv med paroller som "saker och ting måste först röras till, för att man sedan ska kunna skapa klarhet".

I den nya kinesiska staten kom Chou En-lai att spela en särskild roll. Han var en duglig ekonom och organisatör, men aldrig en marxist-leninistisk politiker. Som typisk pragmatiker visste han hur han skulle tillämpa sina icke-marxistiska ståndpunkter och perfekt anpassa dem till varje grupp som tog makten i Kina. Han var en *poussah*, som alltid lyckades stå upprätt, trots att han hela tiden svängde mellan centern och högern, men aldrig åt vänster.

Chou En-lai var en oöverträffad mästare i principiösa kompromisser. Han stödde och fördömde samtidigt Chiang Kai-shek, Kao Gang, Liu Shao-chih, Teng Hsia-ping, Mao Tsetung, Lin Piao, "de fyra", men han stödde aldrig Lenin och Stalin, marxismen-leninismen.

Efter befrielsen, och som ett resultat av Mao Tsetungs, Chou En-lais och andras åsikter och ställningstaganden, kunde man märka många vacklanden åt alla håll i partiets politiska linje. Tendensen som lovprisades av "Mao Tsetungs tänkande", att den borgerligt-demokratiska revolutionens etapp måste ta lång tid, hölls vid liv i Kina. Mao Tsetung insisterade på att alla förutsättningarna för socialismen skulle skapas under detta stadium, parallellt med

⁷³ Mao Tsetung, *Valda Verk*, band 2, sid 394.

kapitalismens utveckling, vilken han gav förtur. Hans tes om socialismens samexistens med bourgeoisin under lång tid är också förknippad med detta, vilket framställs som något fruktbart både för socialismen och bourgeoisin. När han svarade dem som gick emot en sådan politik och som drog fram erfarenheterna från den socialistiska Oktoberrevolutionen som argument, sade Mao Tsetung: "Bourgeoisin i Ryssland var en kontrarevolutionär klass, den förkastade statskapitalismen vid den tiden, organiserade maskningsaktioner och sabotage, och tog till vapen. Det ryska proletariatet hade inget annat val än att krossa den. Detta gjorde bourgeoisin i andra länder ursinnig, och den startade en förtalskampanj. Här i Kina har vi varit ganska hovsamma mot vår nationella bourgeoisin, som känner sig lite mer tillfreds och anser att det finns en del bra sidor i vår politik".⁷⁴ Enligt Mao Tsetung skulle en sådan politik förbättra Kinas rykte i den internationella bourgeoisins ögon, men i verkligheten har den allvarligt skadat socialismen i Kina.

Mao Tsetung presenterade sin opportunistiska hållning till bourgeoisin som en skapande tillämpning av Lenins lära om den Nya Ekonomiska Politiken, NEP. Men det finns en radikal skillnad mellan Lenins lära och Mao Tsetungs uppfattning om att tillåta obegränsad kapitalistisk produktion och att upprätthålla borgerliga förhållanden under socialismen. Lenin medgav att NEP var ett steg tillbaka, som tillät kapitalismens element att utvecklas för viss tid, men han betonade:

"Någon fara för den proletära regimen innebär detta inte, så länge proletariatet håller makten säkert i sina händer, så länge det håller trafikväsendet och storindustrin säkert i sina händer."⁷⁵

Faktum är, att varken 1949 eller 1956, när Mao Tsetung stödde dessa teser, hade det kinesiska proletariatet den politiska makten eller storindustrin i sin hand.

Vidare betraktade Lenin NEP som en **tillfällig politik, som påtvingades av de konkreta förhållandena** i Ryssland vid den tiden, ödelagt som det var av det långa inbördeskriget, och inte som en allmän lag för det socialistiska uppbygget. Och faktum är att ett år efter det att NEP proklamerats, förklarade Lenin att reträtten var avslutad, och lanserade parollen om att förbereda offensiven mot privatkapitalet i ekonomin. I Kina däremot förutspådde man att den kapitalistiska produktionen skulle bibehållas så gott som i evighet. Enligt Mao Tsetungs uppfattning måste samhällsordningen i Kina efter befrielsen vara en borgerligt-demokratisk samhällsordning, och Kinas Kommunistiska Parti skulle endast skenbart sitta vid makten. Sådant är "Mao Tsetungs tänkande".

Övergången från den borgerligt-demokratiska revolutionen till den socialistiska revolutionen kan endast förverkligas när proletariatet beslutsamt avlägsnar bourgeoisin från makten och exproprierar den. Så länge som arbetarklassen i Kina delade makten med bourgeoisin och denna behöll sina privilegier, kunde inte statsmakten som upprättades i Kina vara proletariatets statsmakt, och i konsekvens med detta kunde inte den kinesiska revolutionen växa över i en socialistisk revolution.

Kinas Kommunistiska Parti har upprätthållit en välvillig opportunistisk inställning gentemot de utsugande klasserna, och Mao Tsetung propagerade öppet för ett fredligt inväxande av de kapitalistiska elementen i socialismen. Mao Tsetung sade: "Den yttersta högermans män i världen må vara inbitna högermän idag och förbli så imorgon och även i övermorgon, men inte i evighet; till slut måste de ändra sig ... Yttersta högermans män är kanske i verkligheten envetna och hårda, men de förblir inte hårda intill sin död ... En del ändrar sig till det bättre ...

⁷⁴ Mao Tsetung, *Selected Works*, band 5, sid 313, Peking 1977.

⁷⁵ V.I. Lenin, Om naturaskatten, *Valda Verk* (tre band), band 3, sid 531.

de inser sina misstag och ändrar sig till det bättre. Kort sagt, yttersta högerens män förändras så småningom.”⁷⁶

I sin önskan att förse sin opportunistiska uppfattning med en teoretisk grundval, och genom att spela med ”motsatsernas omvandling i varandra”, sade Mao Tsetung att antagonistiska motsättningar genom diskussion, kritik och omvandling förvandlas till icke-antagonistiska motsättningar, att de utsugande klasserna och den borgerliga intelligentian kan förvandlas till sin motsats, d v s bli revolutionära. ”Men under de förhållanden som råder i vårt land”, skrev Mao Tsetung 1956, ”kommer emellertid flertalet av kontrarevolutionärerna så småningom att förändras i mer eller mindre hög grad. Tack vare den riktiga politik som vi antog gentemot dem har många omvandlats till personer som inte längre är motståndare till revolutionen, och några få har till och med gjort en del nytta.”⁷⁷

Genom att utgå från dessa anti-marxistiska uppfattningar, enligt vilka klassfienderna med tiden rättar sig, propagerade Mao klassförsoning med dem och tillät dem att fortsätta att berika sig själva, att utsuga, att uttrycka sig fritt och öppet handla mot revolutionen. För att rättfärdiga denna kapitulationistiska attityd mot klassfienden, skrev Mao Tsetung: ”Vi har mycket att göra nu. Det är helt enkelt omöjligt att slå på dessa figurer dag ut och dag in under de närmaste femtio åren. Det finns folk som vägrar att rätta sina misstag, de tar med sig dem i sin kista när de ger sig i väg för att träffa Helvetets Kung.”⁷⁸ Genom att man i praktiken handlade enligt denna försonliga inställning till fienden, lämnades Kinas statsadministration i händerna på de tidigare ämbetsmännen. Chiang Kai-sheks generaler blev t o m ministrar. Pu Yi, kejsaren av Manchu-kuo, de japanska ockupanternas marionettkejsare, visades stor omsorg och förvandlades till ett museiföremål, så att delegationer kunde komma och träffa och tala med honom, och se hur sådana människor omskolades i det ”socialistiska” Kina. Bland annat var målet för den publicitet som gavs åt denna tidigare marionettkejsare att skingra den oro som kungar, statsöverhuvuden och reaktionens marionetter i andra länder kände, och att övertyga dem om att Maos ”socialism” är resonabel, och att de inte skulle ha anledning att känna skräck för den.

Ståndpunkter som inte har något gemensamt med klasskamp har använts i Kina även mot de feodala godsägare och kapitalister som har begått oräkneliga brott mot det kinesiska folket. Efter att ha upphöjt sådana ståndpunkter till teori och öppet ha tagit kontrarevolutionärerna under sitt beskydd, förklarade Mao Tsetung: ”... vi ska inte döda någon och häkta få ... de allmänna säkerhetsorganen får inte göra några anhållanden, åklagarorganen får inte påbörja några åtal och domstolarna får inte ställa någon av dem inför rätta. Mer än 90 av varje 100-tal kontrarevolutionärer bör behandlas på detta sätt.”⁷⁹ Genom att resonera som en sofist, säger Mao Tsetung att avrättningen av kontrarevolutionärer inte är något bra, att en sådan handling hindrar produktionen och landets vetenskapliga utveckling samt kommer att ge oss ett dåligt namn ute i världen, o s v; om en kontrarevolutionär likvideras ”... kommer en annans och en tredjes brott att jämföras med hans och sedan kommer många huvuden att rulla ... när ett huvud väl är avslaget, kan det ... inte sättas tillbaka och inte heller kan det växa fram ett nytt, som på gräslöken när den beskärs.”⁸⁰

Som resultat av dess anti-marxistiska uppfattningar om motsättningarna, om klasserna och deras roll i revolutionen som ”Mao Tsetungs tänkande” propagerar, har Kina aldrig slagit in på den korrekta vägen för det socialistiska uppbygget. Det är inte bara de ekonomiska,

⁷⁶ Mao Tsetung, *Valda Verk*, band 2, sid 398.

⁷⁷ Mao Tsetung, *Tio viktiga förhållanden*, sid 14 f, Oktoberförlaget 1977.

⁷⁸ Mao Tsetung, *Selected Works*, band 5, sid 471, Peking 1977.

⁷⁹ Mao Tsetung, *Tio viktiga förhållanden*, sid 16, Oktoberförlaget 1977.

⁸⁰ Mao Tsetung, *Tio viktiga förhållanden*, sid 16, Oktoberförlaget 1977.

politiska, ideologiska och sociala resterna från det förflutna som har överlevt och fortsätter att existera i det kinesiska samhället, utan även de utsugande klasserna själva fortsätter att existera som klasser och förblir vid makten. Det är inte bara det att bourgeoisin fortfarande existerar, den fortsätter också att få inkomster från sina gamla rikedomar. Den kapitalistiska räntan har inte avskaffats i den kinesiska lagen, ty den kinesiska ledningen har hållit fast vid den borgerligt-demokratiska revolutionens strategi, formulerad 1935 av Mao Tsetung. Han sade då: "Folkrepublikens arbetslagar kommer inte att hindra den nationella bourgeoisin att göra profiter ..." ⁸¹ I överensstämmelse med "politiken för lika rätt till jorden", har kulakskiktet, i den form det haft i Kina, behållit de stora förmåner och vinster de tidigare haft. Mao Tsetung själv gav order om att kulakerna inte fick röras, ty detta kunde förarga den nationella bourgeoisin, med vilken Kinas Kommunistiska Parti hade skapat en gemensam enhetsfront, politiskt, ekonomiskt och organisatoriskt. ⁸²

Allt detta visar att "Mao Tsetungs tänkande" inte ledde in, och inte heller kunde leda in, Kina på den verkliga vägen till socialismen. Dessutom var varken Mao Tsetung eller hans främsta anhängare för den socialistiska vägen, vilket också Chou En-lai deklarerade 1949, när han i hemlighet ansökte hos USA:s regering om hjälp till Kina. "Kina", skrev Chou En-lai, "är ännu inte ett kommunistiskt land, och om Mao Tsetungs politik tillämpas riktigt kommer det att dröja mycket länge innan det blir det." ⁸³

På ett demagogiskt sätt har Mao Tsetung och Kinas Kommunistiska Parti underordnat alla sina deklamationer om uppbygget av ett socialistiskt och kommunistiskt samhälle under sin pragmatiska politik. Sålunda förklarade de under åren för det Stora språnget, att de inom 2 - 3 femårsperioder skulle gå direkt över till kommunismen, detta i syfte att slå blå dunster i ögonen på massorna, som efter revolutionen önskade socialism. För att dölja sina misstag började de emellertid senare att teoretisera om att det skulle behövas tiotusen år för att bygga upp socialismen och säkra dess seger.

Det är sant att Kinas Kommunistiska Parti kallade sig självt kommunistiskt, men det utvecklades åt ett annat håll i en kaotisk, liberal och opportunistisk riktning, och kunde inte bli en kraft i stånd att leda landet mot socialismen. Den väg som partiet följde, och som konkretiserades än mer efter Maos död, var inte vägen till socialismen, utan den väg som leder till skapandet av en borgerlig socialimperialistisk stor stat.

Som anti-marxistisk doktrin har "Mao Tsetungs tänkande" ersatt den proletära internationalismen med stormaktschauvinism.

Från det att det tog sina allra första steg, har Kinas Kommunistiska Parti utvecklat öppet nationalistiska och chauvinistiska tendenser, vilka, som fakta visar, inte heller har kunnat utrotas ens under de efterföljande perioderna. Li Ta-chao, en av Kinas Kommunistiska Partis grundare, sade: "Européerna tror att världen uteslutande tillhör de vita och att de är en överklass, medan de färgade är en underklass. Det kinesiska folket", fortsätter Li Ta-chao, "måste vara berett att föra klasskamp mot andra raser i världen, i vilken det återigen kommer att visa sina speciella nationella egenskaper." Kinas Kommunistiska Parti var inpyrt med sådana idéer redan från början.

Sådana rasistiska och nationalistiska idéer lät sig ej heller aldrig fullständigt elimineras från Mao Tsetungs sätt att tänka, för att inte tala om Lius och Tengs. I sin rapport till partiets centralkommitté 1938 sade Mao Tse-tung: "Nutidens Kina har vuxit fram ur det gamla Kina

⁸¹ Mao Tsetung, *Valda Verk*, band 1, sid 168.

⁸² Mao Tsetung, *Selected Works*, band 5, sid 24, Peking 1977.

⁸³ *International Herald Tribune*, 14 aug 1978.

... Vi bör göra en sammanfattning av vår historia från Konfucius till Sun Yat-sen och överta detta dyrbara arv. Detta är viktigt när det gäller att leda dagens stora rörelse.”⁸⁴

Givetvis säger varje marxist-leninistiskt parti att det måste stödja sig på folkets arv från det förflutna, men det håller också i minnet att det inte får grunda sig på allt nedärvt, utan bara på det som progressivt. Kommunisterna förkastar det reaktionära arvet på idéernas område, likaväl som på varje annat område. Kineserna har varit mycket konservativa, t o m besatta av främlingsskräck, med avseende på detta arvs form och innehåll och deras gamla tänkesätt. De bevarade det gamla som en skatt av stort värde. Från samtalen vi hade med dem, visade det sig att kineserna hade mycket lite till övers för de revolutionära erfarenheterna världen över. För dem var bara deras egen politik, kampen mot Chiang Kai-shek, den Långa marschen och Mao Tsetungs teori av värde. Kineserna uppskattade knappast, eller i mycket liten utsträckning, de progressiva värden som finns hos andra folk, och gjorde sig inte ens besvär att studera dem. Mao Tsetung deklarerade: ”Kineserna måste lägga åt sidan de formler utlänningarna skapat.” Men exakt vilka dessa formler är, definierar han inte. Han fördömde ”alla schabloner och dogmer som lånats från andra länder.” Här reser sig frågan: är den vetenskapliga socialismens teori, vilken inte utarbetats av kineser, inräknad i dessa ”dogmer” och ”schabloner”, som är så främmande för Kina?

Ledningen för Kinas Kommunistiska Parti betraktade marxismen-leninismen som Sovjetunionens monopol, gentemot vilken Mao Tsetung och hans följeslagare närde chauvinistiska idéer, stormaktsidéer och, kan man säga, en sorts borgerlig avundsjuka. De betraktade inte Sovjetunionen från Lenins och Stalins dagar som världsproletariatets stora fosterland, som alla världens proletärer måste lita till för att genomföra revolutionen, och som de med all kraft måste försvara mot bourgeoisin och imperialismen.

För några årtionden sedan förtalade Mao Tsetung och Chou En-lai, de två främsta ledarna för Kinas Kommunistiska Parti, Sovjetunionen under Stalins ledning och agerade mot det. De förtalade t o m Stalin själv. Mao Tsetung anklagade Stalin för subjektivism och sade: ”Stalin kunde inte se sambandet mellan motsatsernas kamp och motsatsernas enhet”,⁸⁵ och att han skulle ha begått ”ett antal fel beträffande Kina. Den ’vänster-äventyrspolitik’ som Wang Ming bedrev under senare delen av det andra revolutionära inbördeskriget, och hans högeropportunistism under de första dagarna av försvarskriget mot Japan, kan båda spåras till Stalin.”⁸⁶ Han menade att Stalins agerande mot Jugoslavien och Tito var felaktigt, osv.

Trots att Mao för syns skull då och då försvarade Stalin, och sade att han var dålig endast till 30%, framhävde han i själva verket endast Stalins misstag. Maos uttalande vid kommunist- och arbetarpartiernas möte i Moskva 1957, då han sade: ”I Stalins närvaro kände jag mig som en elev som stod inför sin lärare, medan Chrusjtjov och jag känner oss som kamrater, vi känner oss obesvärade”, var ingen tillfällighet. Därmed hyllade och stödde han öppet Chrusjtjovs smutskastning av Stalin och försvarade Chrusjtjovs linje.

Precis på samma sätt som andra revisionister, använde Mao kritiken mot Stalin till att rättfärdiga sitt avsteg från de marxist-leninistiska principer som Stalin konsekvent försvarade och ytterligare berikade. Med sitt angrepp på Stalin avsåg de kinesiska revisionisterna att förringa hans arbete och hans auktoritet, att upphöja Mao Tsetung till ledare av världsförmat, till en marxismen-leninismens klassiker, som alltid skulle ha följt en korrekt och ofelbar linje! Denna kritik uttryckte också det samlade missnöje med Stalin som orsakades av hans och Kominterns kritik mot Kinas Kommunistiska Partis ledning och Mao Tsetung, på grund av deras oförmåga att konsekvent tillämpa marxismen-leninismens principer i fråga om

⁸⁴ Mao Tsetung, *Valda Verk*, band 2, sid 206.

⁸⁵ Mao Tsetung, *Selected Works*, band 5, sid 369, Peking 1977.

⁸⁶ Mao Tsetung, *Tio viktiga förhållanden*, sid 20, Oktoberförlaget 1977.

proletariatets ledande roll i revolutionen, den proletära internationalismen, den revolutionära kampens strategi och taktik o s v. Mao Tsetung uttryckte öppet sitt missnöje när han sade: ”Då vi vann kriget, misstänkte Stalin att vår seger var av samma slag som Titos, och 1949 och 1950 var trycket på oss verkligen mycket starkt.”⁸⁷ På samma vis sade Chou En-lai vid våra samtal här i Tirana: ”Stalin misstänkte oss för att vara pro-amerikanska, eller att vi ville slå in på den jugoslaviska vägen.” Tiden har visat att Stalin hade fullständigt rätt. Hans förutsägelser om den kinesiska revolutionen och de idéer som ledde den, visade sig vara riktiga.

Motsättningarna mellan Kinas Kommunistiska Parti, lett av Mao Tse-tung, och Sovjetunionens Kommunistiska Parti, lett av Stalin, liksom motsättningarna mellan Kinas Kommunistiska Parti och Komintern, var principiella motsättningar i den revolutionära marxismen-leninismens grundläggande frågor rörande strategi och taktik. T ex struntade Kinas Kommunistiska Partis centralkommitté i Kominterns teser för den korrekta och konsekventa utvecklingen av den kinesiska revolutionen, dess anvisningar om gemensamma aktioner av arbetarklassen i städerna och befrielsearmén, den struntade i Kominterns teser om den kinesiska revolutionens karaktär och stadier, o s v. Mao Tsetung och de andra ledarna för Kinas Kommunistiska Parti talade alltid nedsättande om Kominterns delegater i Kina, och kallade dem ”obildade”, ”okunniga” människor, som ”inte kände till den kinesiska verkligheten”, o s v. Genom att betrakta varje land som en ”objektiv realitet för sig” som var ”stängd för andra”, ansåg Mao Tsetung Kominterndelegaternas hjälp onödig och helt enkelt omöjlig. I sitt tal vid den utvidgade arbetskonferens som Kinas Kommunistiska Partis centralkommitté höll i januari 1962, sade Mao Tsetung: ”Det är kineserna’ som känner till Kina som den objektiva värld det är, och inte de kamrater från Komintern som ägnade sig åt den kinesiska frågan. Dessa kamrater från Komintern visste mycket litet, eller ingenting, om det kinesiska samhället, den kinesiska nationen och den kinesiska revolutionen. Så varför ska vi hänvisa till dessa utländska kamrater här?”

När Mao Tsetung talar om framgångarna, nämner han inte Komintern. Men när det gäller Kinas Kommunistiska Partis nederlag och avvikelser, och dess oförmåga att förstå och dra de rätta slutsatserna av de situationer som utvecklades i Kina, kastar han skulden på Komintern och dess representanter i Kina. Han och andra kinesiska ledare anklagar också Komintern för att ha hindrat dem och komplicerat vissa saker för dem, i deras konsekventa kamp för att ta makten och bygga socialismen i Kina. Men historiska fakta, och särskilt den aktuella kinesiska verkligheten, bekräftar att Kominterns beslut och direktiv angående Kina i allmänhet var korrekta, och att Kinas Kommunistiska Parti inte handlade på grundval av de marxist-leninistiska principerna eller i deras anda.

Följden av den trångsynta nationalism och stormaktschauvinism som karakteriserar ”Mao Tsetungs tänkande”, och som har legat och ligger till grund för Kinas Kommunistiska Partis verksamhet, återspeglas också i detta partis ståndpunkter och handlande inom den internationella kommunistiska rörelsen.

Detta märks konkret bl a i Kinas Kommunistiska Partis hållning gentemot de nya marxist-leninistiska partier som skapades under chrusjtjoviternas förräderi. Ända från första början hade den kinesiska ledningen inte den minsta tilltro till dem. Denna ståndpunkt uttrycktes öppet av Keng Piao, den person i Kinas Kommunistiska Partis centralkommitté som fattar beslut om förbindelserna med den internationella kommunistiska rörelsen. Han har sagt: ”Kina stödjer inte skapandet av nya marxist-leninistiska partier, och önskar inte att deras representanter skall komma till Kina. När de kommer ställer de till besvär för oss, men”, betonade han, ”vi kan inte göra något åt det, för vi kan inte skicka iväg dem. Vi tar emot dem

⁸⁷ Mao Tsetung, *Tio viktiga förhållanden*, sid 20, Oktoberförlaget 1977.

precis som vi tar emot representanter för borgerliga partier.”⁸⁸ Denna politik, som inte hade något gemensamt med den proletära internationalismen, fördes när Mao Tsetung levde, när han var fullt kapabel att tänka och leda landet, och hade alltså hans godkännande.

När dessa nya marxist-leninistiska partier började växa sig starka mot de kinesiska ledarnas önskan, då tog dessa upp en annan taktik och erkände alla nya partier och varje grupp utan undantag och utan någon åtskillnad, förutsatt att de själva kallade sig ”marxistiska partier”, ”revolutionära partier” eller ”röda garden” etc. Albanska Arbetets Parti har kritiserat denna hållning och taktik från Kinas Kommunistiska Partis sida. De andra äkta marxist-leninistiska partierna har gjort detsamma. Inte desto mindre har den revisionistiska kinesiska ledningen fortsatt på samma kurs.

Senare, och i linje med sin pragmatiska politik, har de kinesiska ledarna intagit skiftande attityder mot nyskapade grupper och partier. De betraktade de äkta marxist-leninistiska partierna som sina fiender, medan grupper och partier som gick emot dessa partier kom att stå dem mycket nära. För närvarande upprätthåller de kinesiska revisionisterna inte bara förbindelser med dessa anti-marxistiska grupper och partier, som höjer ”Mao Tsetungs tänkande” till skyarna, utan inbjuder också deras representanter en efter en till Peking, där de bearbetar dem, ger dem finansiellt stöd och politiska och ideologiska anvisningar, samt instruerar dem hur de ska handla mot Albanska och mot de äkta marxist-leninistiska partierna. De uppmanar dem att propagera ”Mao Tsetungs tänkande”, teorin om ”tre världar” och, i allmänhet, Kinas utrikespolitik, att skapa en kult kring Hua Kuo-feng och Teng Hsiao-ping och fördöma ”de fyra”. För de kinesiska revisionisterna är de partier som uppfyller dessa krav ”marxist-leninistiska”, medan de partier som går emot dem stämplas som ”antimarxistiska”, adventuristiska, o s v.

Allt detta visar att de kinesiska revisionistiska ledarna i förbindelserna med de marxist-leninistiska partierna inte respekterat de leninistiska principer och normer som reglerar förhållandet mellan äkta kommunistiska partier. Precis som chrusjtjov-revisionisterna har de i sina förbindelser med andra partier utgått från det anti-marxistiska moderpartibegreppet, och tagit sig till att diktera, utöva påtryckningar på och blanda sig i andra partiernas inre angelägenheter, och har aldrig accepterat kamratliga råd och förslag från broderpartierna. De har motsatt sig internationella möten mellan de marxist-leninistiska partierna, möten för att diskutera de stora problemen i samband med revolutionens förberedande och seger, kampen mot den moderna revisionismen och för marxism-leninismens försvar, möten för att utbyta erfarenheter och samordna aktioner, o s v. Skälet till en sådan hållning är bl a deras rädsla för att konfronteras med de äkta marxist-leninisterna vid internationella möten, eftersom deras anti-marxistiska och revisionistiska teorier som tjänar världskapitalet, samt den strategi som syftar till att förvandla Kina till en supermakt, då skulle avslöjas.

Ett annat tecken på ”Mao Tsetungs tänkandes” anti-marxistiska väsen är de förbindelser som Kinas Kommunistiska Parti har upprätthållit och fortsätter att upprätthålla med många olikartade fascistiska, revisionistiska och andra partier och grupper. Nu strävar de efter att förbereda marken för att kunna infiltrera eller bygga upp förbindelser även med de gamla revisionistiska partierna i skilda länder, som t ex i Italien, Frankrike, Spanien och andra länder i Europa, Latinamerika o s v. De kinesiska revisionisterna fäster allt större vikt vid dessa förbindelser därför att de ideologiskt alla är i linje med Kinas Kommunistiska parti, oavsett skillnaderna i taktiken, vilka beror på kapitalismens natur, styrka och makt i varje land.

Kinas Kommunistiska Partis kontakter med dessa traditionellt revisionistiska partier kommer så småningom att utvidgas, och deras aktioner att samordnas, men det kommer att fortsätta att

⁸⁸ Från Keng Piao's samtal med kamrater från vårt parti i Peking, 16 apr 1973, CPA.

använda de små grupperna, som kallar sig ”marxist-leninistiska” och som följer den kinesiska linjen, till att bekämpa och splittra såväl de existerande äkta marxist-leninistiska partierna — vilka orubbligt håller fast vid sin ståndpunkt — som de andra partier som håller på att uppstå eller kommer att uppstå. Genom dessa handlingar hjälper de kinesiska revisionisterna öppet kapitalismen samt de socialdemokratiska och revisionistiska partierna, och saboterar revolutionens utbrott och seger och, i synnerhet, förberedandet av den subjektiva faktorn, d v s stärkandet av de äkta marxist-leninistiska partierna, vilka kommer att leda denna revolution.

Kinas Kommunistiska Parti tillämpade just denna taktik i sina förbindelser med det s k Jugoslaviens Kommunisters Förbund, vilket har arbetat med all sin kraft för att splittra den internationella kommunistiska rörelsen, och outtröttligt har bekämpat socialismen och marxismen-leninismen. De nuvarande kinesiska ledarna vill gå i takt med de jugoslaviska revisionisterna, och samordna sina aktioner med dem i kampen mot marxismen-leninismen och alla de äkta marxist-leninistiska partierna, mot revolutionen, socialismen och kommunismen.

Mao Tsetung och Kinas Kommunistiska Parti har upprätthållit en pragmatisk hållning till den jugoslaviska revisionismen, och har genomgått en anmärkningsvärd utveckling när det gäller sina åsikter om Tito och titoismen. Till att börja med sade Mao Tsetung att Tito inte hade fel, utan att det var Stalin som hade misstagit sig om Tito. Senare jämför han Tito med Hitler och Chiang Kai-shek och säger att ”sådant folk ... som Tito, Hitler, Chiang Kai-shek och tsaren kan man inte ändra på, de måste dödas.”

Emellertid ändrade han sin åsikt på nytt, och uttryckte sin stora önskan att få möta Tito. Denne förklarade själv nyligen: ”Jag var inbjuden till Kina när Mao Tsetung levde. Under det besök i Kina som ordföranden för den verkställande federala *vecén*, Djemal Biyedich, gjorde, uttryckte Mao Tsetung sin önskan att jag skulle besöka Kina. Ordförande Hua Kuofeng anförtrodde mig, att Mao Tsetung hade sagt för fem år sedan att han skulle inbjuda mig till ett besök, och han hade betonat att även 1948 hade Jugoslavien haft rätt, något som han (Mao Tsetung) hade förklarat redan då inför en trängre krets. Men med hänsyn till läget i förbindelserna mellan Kina och Sovjetunionen vid den tiden, hade detta inte sagts offentligt.”⁸⁹

Den revisionistiska ledningen i Kina genomför lojalt detta Mao Tsetungs ”testamente”. Hua Kuo-feng tog tillfället i akt vid Titos besök i Kina, och särskilt vid sitt eget besök i Jugoslavien, att lovorda Tito och framställa honom som en ”framstående marxist-leninist”, en ”stor ledare”, inte bara för Jugoslavien, utan också för den internationella kommunistiska rörelsen. Genom detta skrev den kinesiska ledningen öppet under på alla titoisternas attacker mot Stalin och Bolsjevikpartiet, mot Albanska Arbetets Parti, den internationella kommunistiska rörelsen och marxismen-leninismen.

De kinesiska revisionisternas nära politiska och ideologiska förbindelser med titoisterna och ”eurokommunister” som Carrillo & Co, den uppbackning de ger de anti-marxistiska, trotskistiska, anarkistiska och socialistiska partierna och grupperna, visar att de kinesiska ledarna — inspirerade och vägleda av ”Mao Tsetungs tänkande” — håller på att bilda en gemensam ideologisk front tillsammans med marxismen-leninismens renegater, mot revolutionen och mot folkens befrielsekampens intressen. Det är därför alla kommunismens fiender glädjer sig över de kinesiska ”teorierna”, eftersom de ser att ”Mao Tsetungs tänkande” och den kinesiska politiken riktar sig mot revolutionen och socialismen.

De frågor vi analyserat täcker inte hela det anti-marxistiska och antileninistiska innehållet i ”Mao Tsetungs tänkande”. Emellertid är de tillräckliga för att man ska kunna dra slutsatsen att Mao Tsetung inte var marxist-leninist, utan en progressiv demokratisk revolutionär, som

⁸⁹ Från Titos tal vid ett möte med aktivister i Socialistiska Republiken Slovenien, 8 sept 1978.

under en lång tid stod i ledningen för Kinas Kommunistiska Parti och spelade en viktig roll för den kinesiska anti-imperialistiska demokratiska revolutionens seger. I Kina, bland partimedlemmarna och folket, och utanför Kina byggde han upp sitt rykte som stor marxist-leninist, och han framställde sig själv som kommunist, som en marxist-leninistisk dialektiker. Men det var han inte. Han var en eklektiker som sammanförde några element från den marxistiska dialektiken med idealismen, med borgerlig och revisionistisk filosofi, ja t o m med gammal kinesisk filosofi. Därför måste Mao Tsetungs idéer studeras, inte enbart i de arrangerade citaten från några av hans utgivna verk, utan i sin helhet, i sin praktiska tillämpning, då man också tar i beaktande de praktiska konsekvenser som de medfört.

När man ska värdera "Mao Tsetungs tänkande" är det också viktigt att komma ihåg de konkreta historiska villkor under vilka det tillkom. Mao Tsetungs idéer utvecklades vid tiden för kapitalismens förruttnelse, d v s vid den tid då de proletära revolutionerna står på dagordningen och när den stora socialistiska Oktoberrevolutionens exempel samt Marx', Engels', Lenins och Stalins stora läror har blivit en osviklig vägvisare för proletariatet och världens revolutionära folk. Mao Tsetungs teori, "Mao Tsetungs tänkande", som föddes under dessa nya betingelser, tvingades att drapera sig med vår tids mest revolutionära och vetenskapliga teori, nämligen marxismen-leninismen. Men till sitt väsen förblev det en "teori" som står i motsättning till den proletära revolutionens sak och som kommer till imperialismens undsättning i dess kris och förruttnelse. Därför menar vi att Mao Tsetung och "Mao Tsetungs tänkande" är anti-marxistiska.

När man talar om "Mao Tsetungs tänkande" är det svårt att urskilja en enda klar linje i det, eftersom det, som vi sade i början, är ett hopkok av ideologier, från anarkism, trotskism, modern revisionism å la Tito, å la Chrusjtjov, å la "euro-kommunism", och ända till användandet av en del marxistiska fraser. En framskjuten plats i detta hopkok intas också av gamla idéer från Konfucius, Mencius och andra kinesiska filosofer, vilka direkt har påverkat utformningen av Mao Tsetungs idéer samt hans kulturella och teoretiska utveckling. De av Mao Tsetungs åsikter som presenteras i form av förvrängt marxism-leninism, har drag av någon sorts "asienskommunism", med kraftiga doser av nationalism, främlingskräck och t o m buddistiska religiösa föreställningar, och de var tvungna att till slut komma i öppen motsättning till marxismen-leninismen.

Hua Kuo-fengs och Teng Hsiao-pings revisionistiska grupp som styr Kina idag, har "Mao Tsetungs tänkande" som den teoretiska grunden och ideologiska plattformen för sin reaktionära politik och verksamhet.

För att stärka sina vacklande positioner viftar den maktavande gruppen kring Hua Kuo-feng och Yeh Shien-yi med Mao Tsetungs fana. Under denna fana fördömde de Tien An Mendemonstrationen och avsatte de Teng Hsiao-ping, vilken de helt riktigt kallade revisionist. Under denna fana grep denna grupp makten genom en kupp och krossade "de fyra". Emellertid fortsatte det kaos som alltid har varit karakteristiskt för Kina med än högre intensitet. Denna förvirrade situation förde åter fram Teng Hsiao-ping, och framtvungade hans återkomst till makten. Han slog ånyo in på sin högerextremistiska väg med fascistiska metoder.

Tengs mål var att stärka sin egen grupps ställning, att följa sin omaskerade kurs för allians med USA-imperialismen och den reaktionära världsbourgeoisin. Teng Hsiao-ping förde fram programmet för "de fyra moderniseringarna", satte punkt för kulturrevolutionen, gjorde sig kvitt alla de massor av kadrer som av denna revolution fått poster i den statliga administrationen, partiet och armén, och ersatte dem med folk från den svartaste reaktionen, som tidigare blivit avslöjade och fördömda.

Nu bevittnar vi en period som karakteriseras av väggtidningar riktade mot Mao Tsetung, med vilka Teng Hsiao-pings anhängare dekorerar Pekings väggar. Det är en period av ”hämnd” som har två syften: för det första att göra slut på Maos ”prestige” och eliminera det hinder som Hua Kuo-feng utgör, och för det andra att göra Teng Hsiao-ping till en allsmäktig fascistisk diktator och återupprätta Liu Shao-chi.

Mot bakgrund av dessa reaktionära manövrer finns det folk i Kina såväl som utomlands, som gör en jämförelse mellan Teng Hsiao-pings kamp mot Mao — som aldrig var marxist-leninist — och Chrusjtjovs brott då han smutskastade Stalin, vilken var och förblir en stor marxist-leninist. Ingen, hur lite han än har i huvudet, kan acceptera en sådan jämförelse.

Den mest rättvisa jämförelse man kan göra är den mellan Teng Hsiao-ping och Brezjnev, ty på samma sätt som den sistnämnde och hans revisionistiska grupp störtade Chrusjtjov, välter dagens kinesiska Brezjnev — Teng Hsiao-ping — ner den kinesiske Chrusjtjov — Mao Tsetung — från hans piedestal.

Hela den här affären är ett revisionistiskt spel, en kamp om personlig makt. Så har det alltid varit i Kina. Det finns inget marxistiskt i detta. Bara den kinesiska arbetarklassen och ett sant marxist-leninistiskt parti som rensats från ”Mao Tsetungs tänkande”, ”Teng Hsiao-pings tänkande” och allt annat sådant anti-marxistiskt, revisionistiskt, borgerligt tänkande, kan rätta till denna situation. Det är endast Marx’, Engels’, Lenins och Stalins idéer som kan rädda Kina ur denna situation genom en verklig, proletär revolution.

Men vi förlitar oss på att marxismen-leninismen och den proletära revolutionen en dag kommer att segra i Kina, och att fienderna till Kinas proletariat och folk kommer att besegras. Naturligtvis kan något sådant inte uppnås utan hård strid och blodspillan, för det kommer att krävas stora ansträngningar för att skapa det marxist-leninistiska revolutionära partiet i Kina, d v s den ledning som är outhärlig för att man skall kunna besegra förrädarna och för att socialismen skall segra.

Vi är övertygade om att vårt kinesiska broderfolk och de äkta kinesiska revolutionärerna kommer att befria sig från illusionerna och myterna. De kommer, politiskt och ideologiskt, att förstå att det i Kinas Kommunistiska Partis ledning inte finns några marxist-leninistiska revolutionärer, utan endast bourgeoisins och kapitalismens folk, som följer en väg helt utan samband med socialismen och kommunismen. Men för att massorna och revolutionärerna ska förstå detta är det nödvändigt att de inser att ”Mao Tsetungs tänkande” inte är marxism-leninism, och att Mao Tsetung inte var marxist-leninist. Den kritik som vi marxist-leninister för fram mot ”Mao Tsetungs tänkande” har inget gemensamt med de attacker som riktas mot Mao Tsetung av gruppen kring Teng Hsiao-ping, i dess kamp om makten.

Genom att öppet och ärligt ta upp dessa frågor uppfyller vi albanska kommunister vår plikt att försvara marxismen-leninismen, och som internationalister hjälper vi samtidigt det kinesiska folket och de kinesiska revolutionärerna att finna den rätta vägen ut ur den svåra situation som de befinner sig i.